

УДК 341.9

DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2195/2024/1.127-6>

Ольга КУЛІНІЧ, д-р юрид. наук, доц., нач. департ.

ORCID ID: 0000-0003-1337-8494

e-mail: kulinich.olha@gmail.com

Державна організація

"Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій" (УКРНОІВІ), Київ, Україна

Дмитро КОНДИК, асп.

ORCID ID: 0009-0000-3439-9847

e-mail: dimakondyk@gmail.com

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

СТАНДАРТ ОРИГІНАЛЬНОСТІ В АВТОРСЬКОМУ ПРАВІ ЄС ТА УКРАЇНИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ

Вступ. Виконано порівняльне дослідження критерію оригінальності авторського твору за авторським законодавством ЄС та України в контексті гармонізації українського законодавства з правом ЄС у цій сфері.

Актуальність дослідження зумовлено активним процесом гармонізації авторського законодавства України з авторським правом ЄС, унаслідок чого заслуговує на особливу увагу закріплення у чинному авторському законодавстві України визначення критерію оригінальності твору та його відповідність до положень авторського права ЄС.

Метою статті є комплексне порівняльне дослідження критерію оригінальності твору за авторським законодавством України та правом ЄС у цій сфері.

Методи. Під час роботи над дослідженням було використано низку загальнонаукових і спеціальних методів дослідження. Зокрема, з використанням методу діалектики було визначено поняття оригінальності твору. На основі методів аналізу та синтезу було проаналізовано підходи до розуміння поняття "оригінальність твору" за українським авторським законодавством і правом ЄС у цій сфері. З використанням методу порівняння було порівняно підходи до розуміння поняття "оригінальність твору" в авторському законодавстві України та праві ЄС. На основі методу узагальнення було сформульовано висновки та пропозиції за проведеним дослідженням.

Результати. За результатами дослідження було встановлено концептуальну наближеність положень чинного авторського законодавства України та праві ЄС стосовно визначення критерію оригінальності, а також зазначено специфіку кожного з означених підходів. Крім цього, було проаналізовано національну судову практику та практику Суду ЄС стосовно визначення критерію оригінальності твору й надання захисту авторським правом останньому.

Висновки. Отже, не можна говорити про повну тотожність у розумінні стандарту оригінальності твору в авторському законодавстві України та праві ЄС, адже є певні нюанси, які вказують на своєрідність кожного з підходів. Однак загалом законодавче закріплення критерію оригінальності твору в авторському законодавстві України є помітним кроком на шляху до гармонізації українського законодавства у сфері авторського права і суміжних прав із правом ЄС у цій сфері. Отже, спільна концептуальна основа у підходах України та ЄС до його розуміння, безумовно, простежується.

Ключові слова: оригінальність, критерій оригінальності, авторське законодавство України, авторське право ЄС, гармонізація.

Вступ

Актуальність дослідження зумовлена тим, що наша держава, яка отримала статус кандидата на вступ до Європейського Союзу, прагне якомога швидше гармонізувати своє законодавство із законодавством ЄС у всіх сферах, зокрема й у сфері авторського права та суміжних прав. Саме тому у прийнятому у 2022 році Законі України "Про авторське право і суміжні права" однією із новел стало закріплення критерію оригінальності твору на законодавчому рівні. Однак, якщо проаналізувати законодавство ЄС, то можна зазначити, що єдиного підходу до визначення критерію оригінальності твору серед країн-членів ЄС немає. Це означає, що чинна процедура гармонізації авторського права та суміжних прав на рівні ЄС стикається із проблематикою визначення єдиного підходу до розуміння критерію оригінальності. Це, у свою чергу, зумовлює питання стосовно того, чи є положення нового Закону України "Про авторське право і суміжні права" від 2022 року щодо оригінальності твору таким, що відповідає положенням законодавства ЄС. З огляду на це вважаємо за необхідне здійснити порівняльне дослідження стосовно визначення критерію оригінальності в авторському законодавстві України та праві ЄС у цій сфері.

Незважаючи на те, що своє законодавче закріплення на національному рівні критерій оригінальності твору отримав тільки у 2022 році, в українській правовій доктрині це питання почали досліджувати набагато раніше. Зокрема, Л. Майданик ще у 2018 році встановила, що у

світі сформувалося чотири підходи до розуміння поняття оригінальності твору: європейський, американський, канадський і англійський (Майданик, 2018, с. 32). Також авторка висвітлила окремі підходи до визначення критеріїв оригінальності творів за законодавством різних країн, зокрема й країн ЄС. Серед останніх досліджень проблематики законодавчого закріплення критерію оригінальності твору в новому Законі України "Про авторське право і суміжні права" свої роботи присвятили І. Ільченко (Ільченко, 2022), С. Клейменова (Клейменова, 2023), Ю. Рябченко (Рябченко, 2023) і деякі інші науковці. Віддаючи належне дослідженню кожного з них, зазначимо, що їхні роботи характеризуються висвітленням нового підходу законодавця до визначення критерію оригінальності твору та його детальною характеристикою. Однак жоден із них не здійснює порівняльного дослідження стосовно визначення критерію оригінальності в авторському законодавстві України та авторському праві ЄС.

Окрему увагу слід приділити дослідженням зарубіжних науковців, присвячених визначенню критерію оригінальності твору за законодавством ЄС у сфері авторського права. Зокрема, до таких належать роботи Д. Інгуанеса (Inguanez, 2020), Т. Маргоні (Margoni, 2016), Е. Розаті (Rosati, 2018) і низки інших науковців. Однак вони у своїх дослідженнях приділяли увагу лише визначенню критерію оригінальності твору за авторським правом ЄС, при цьому жодної згадки щодо українського

розуміння критерію оригінальності твору, а тим більше порівняльного дослідження, у цих роботах немає.

Зважаючи на викладене вище, вважаємо тематику порівняльного дослідження критерію оригінальності в авторському праві ЄС та України актуальною і такою, що заслуговує на доктринальне дослідження.

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, які виникають у сфері визначення оригінальності твору за авторським законодавством ЄС та України.

Метою статті є комплексне порівняльне дослідження критерію оригінальності твору за авторським законодавством України та правом ЄС у цій сфері.

Завдання дослідження:

1) охарактеризувати критерій оригінальності твору й підходи до його розуміння за авторським законодавством України та правом ЄС;

2) здійснити порівняльне дослідження підходів до визначення критерію оригінальності твору за авторським законодавством України та правом ЄС у цій сфері;

3) зробити висновки щодо відповідності чи невідповідності національного законодавчого визначення критерію оригінальності твору до утвердженого підходу до його розуміння в авторському праві ЄС у контексті чинної процедури гармонізації українського законодавства у сфері авторського права й суміжних прав до права ЄС у цій царині.

Методи

Під час роботи над дослідженням було використано низку загальнонаукових і спеціальних методів дослідження. Зокрема, з використанням методу діалектики було визначено поняття оригінальності твору. На основі методів аналізу та синтезу було проаналізовано підходи до розуміння поняття "оригінальність твору" за українським авторським законодавством і правом ЄС у цій сфері. З використанням методу порівняння було порівняно підходи до розуміння поняття "оригінальність твору" в авторському законодавстві України та праві ЄС. На основі методу узагальнення було сформульовано висновки та пропозиції за проведеним дослідженням.

Результати

У 2022 році в Україні був прийнятий новий Закон "Про авторське право і суміжні права", який значною мірою змінив положення діючого до того часу однойменного закону 1993 року. Однією з важливих новел чинного Закону України "Про авторське право і суміжні права" стало закріплення критерію оригінальності твору як його важливої ознаки (п. 35 ст. 1). Зважаючи на те, що раніше критерій оригінальності не мав законодавчого закріплення як ознаки твору, таке його закріплення окремі автори розглядають як дискусійне.

Відповідно до п. 35 ст. 1 Закону України "Про авторське право і суміжні права" під оригінальністю твору розуміється така ознака (критерій), яка дає характеристику твору як результату власної інтелектуальної творчої діяльності автора та відображає творчі рішення, прийняті автором у процесі створення твору (Про авторське право і суміжні права, 2022).

Якщо розкласти зазначене визначення на складники, то можна побачити, що оригінальним, відповідно до позиції законодавця, є такий твір, діяльність автора при створенні якого була:

- творчою;
- його власною;
- інтелектуальною;
- такою, що відображає прийняті автором творчі рішення.

Творчий характер діяльності автора у процесі створення твору відображається у виявленні особистості автора у його творінні.

Власний характер праці автора виявляється в тому, що твір має бути створеним за його особистою участю.

Інтелектуальний характер творчої діяльності автора виявляється в тому, що твір є результатом його інтелектуальної діяльності, тобто такої, яка є різновидом діяльності розумової, творчої.

Якщо ж говорити про вимогу відображення авторських творчих рішень, то, у поєднанні із зазначеними вище складниками, вона вказує на зв'язок автора з конкретним твором.

У національній юридичній літературі розуміння оригінальності твору зводиться до зовнішнього вияву творчого характеру праці автора. При цьому оригінальність не ототожнюється з абсолютною унікальністю твору, швидше у ній виявляється його автентичність і самобутність. Не залежить оригінальність твору й від його новизни чи художньої цінності. У зв'язку із цим погоджуємось із позицією Ю. Рябченка, який зазначає, що "творчість зводиться до встановлення результату інтелектуальної діяльності" (Рябченко, 2023, с. 28).

І, хоча оригінальність як критерій охороноздатності твору була закріплена в законі вперше, це поняття раніше вже існувало в українській судовій практиці. Зокрема, найбільш відомою є справа № 918/5/14, відповідно до якої у 2014 році Вищий господарський суд України закріпив у своєму рішенні назву персонажа "Капітошка" як самостійного об'єкта авторського права, використання якого може відбуватись окремо від власне зображення Капітошки, адже, як вважав суд, слову "Капітошка" властивий оригінальний характер, тобто це слово можна розглядати як результат творчої діяльності автора, використання якого створює в людській уяві образ краплинки в капелюсі (Вищий господарський суд України, 2014). Це та деякі інші судові рішення засвідчують існування критерію оригінальності твору в судовій практиці задовго до його законодавчого закріплення. При цьому слід зазначити, що судовою практикою критерій оригінальності твору визначається через формулювання "результат творчої діяльності автора", а закріплений у чинному Законі України "Про авторське право і суміжні права" підхід є ширшим. Як це відобразиться на подальшій судовій практиці, поки не можна сказати остаточно, адже ще немає достатньої кількості судових рішень, прийнятих після набуття чинності зазначеним законом у 2023 році. Проте одне можна сказати достеменно: вплив буде помітним.

Коротко охарактеризувавши сучасне розуміння критерію "оригінальність твору" в національному законодавстві, охарактеризуємо його розуміння в авторському праві ЄС.

Зазначимо, що в контексті законодавства ЄС концепція оригінальності є основним критерієм захисту авторського права. Зокрема, критерій оригінальності закріплено в кількох законодавчих актах ЄС. Його перше згадування містилось у Директиві Ради Європейських Співтовариств про правову охорону комп'ютерних програм від 14 травня 1991 року № 91/250/ ЕЕС (Council Directive 91/250/EEC..., 1991). Зокрема, відповідно до ст. 1 (3) зазначеної Директиви, охорона комп'ютерної програми можлива тоді, коли вона є оригінальною у тому розумінні, що характеризується наявністю самостійної інтелектуальної авторської діяльності; при цьому інші критерії для встановлення можливості охорони комп'ютерної програми не застосовуються. Комп'ютерна програма підлягає охороні, якщо вона є оригінальною у тому

сенсі, що є результатом самостійної інтелектуальної діяльності автора, і ніякі інші критерії для визначення можливості охорони не застосовуються. У 2009 році вищевказана Директива втратила чинність, адже була прийнята нова Директива Європейського Парламенту та Ради ЄС від 23 квітня 2009 року № 2009/24/ЄС про правовий захист комп'ютерних програм (Directive 2009/24/EC..., 2009), у п. 3 ст. 1 якої було закріплено аналогічне положення про оригінальність комп'ютерної програми.

Другим документом ЄС у цій сфері стала Директива Європейського Парламенту та Ради ЄС про правову охорону баз даних від 11 березня 1996 року № 96/9/ЄС, остання редакція якої вийшла у 2019 році. Відповідно до ч. 1 ст. 3 "баз даних, які, через вибір або розташування їхнього вмісту, становлять власну інтелектуальну творчість автора, захищаються як такі авторським правом" (Європейський Парламент та Рада..., 1996). Як бачимо, уже у двох директивах закріплене аналогічне положення стосовно оригінальності твору, зумовленої власною інтелектуальною творчою діяльністю автора. Аналогічні положення містить також Директива Європейського Парламенту та Ради ЄС про терміни охорони авторського права і деяких суміжних прав від 12 грудня 2006 року № 2006/116/ЄС (Directive 2006/116/EC..., 2006), у ст. 6 якої закріплено аналогічне положення стосовно оригінальності фотографії як єдиного критерію для надання їй правового захисту.

Проте основним нормативно-правовим актом є Директива Європейського Парламенту та Ради ЄС від 17 квітня 2019 року № 2019/790 про авторське право й суміжні права на єдиному цифровому ринку та про внесення змін до директив 96/9/ЄС і 2001/29/ЄС, яка спрямована на модернізацію і гармонізацію законодавства про авторське право в державах-членах ЄС і відображає зростаюче значення цифрових технологій і онлайн-платформ у створенні та розповсюдженні творів, захищених авторським правом (Європейський Парламент та Рада, 2019). Відповідно до положень Директиви під охорону авторського права підпадають оригінальні літературні твори, у тому числі створені за допомогою алгоритмів штучного інтелекту, за умови, що вони відповідають критеріям оригінальності та креативності. При цьому критерію оригінальності, згідно із цією Директивою, відповідають твори, що є власними інтелектуальними творіннями автора.

Свого розвитку концепція оригінальності твору в межах ЄС набула й у низці рішень Суду справедливості ЄС. Наприклад, коротко охарактеризуємо суть справи C-833/18 "SI" та "Brompton Bicycle Ltd" проти "Chedech" / "Get2Get" від 11 червня 2020 року. Це рішення Судом ЄС було прийнято після рішення Суду ЄС у справі C-683/2017 "Cofemel" проти "G Star Raw" від 12 вересня 2019 року (у ньому Суд ЄС визначає, що рівень оригінальності є однаковим для всіх творів, захищених авторським правом, включаючи твори прикладного мистецтва). У ньому пояснюється, що захист авторських прав поширюється на утилітарний об'єкт (чия форма є функціональною), наприклад складаний велосипед, за умови, що він відповідає критерію оригінальності, тобто якщо він відображає вільний і творчий вибір автора. "SI" та "Brompton" випустили на ринок складаний велосипед під назвою *велосипед "Brompton"*. Особливістю цього велосипеда є те, що він може перебувати у трьох різних положеннях (складений, розкладений і в режимі очікування, що дозволяє йому зберігати рівновагу). Ця функція була захищена патентом, термін дії якого закінчився. "Get2Get" продав *велосипед "Chedech"*, який візуально був дуже схожий на велосипед "Brompton" і

також міг складатися у трьох положеннях. "SI" та "Brompton" подали позов до Компанійного суду в Льежі (Бельгія), вимагаючи постановити, що велосипеди "Chedech" порушили авторські права "Brompton" і немайнові права "SI". Під час національного провадження суд зазначив, що згідно з бельгійським законодавством будь-який твір захищається авторським правом, якщо він виражений у певній формі та є оригінальним. Це означає, що такий утилітарний об'єкт, як велосипед, може бути захищений авторським правом. У зв'язку із цим, хоча форми, необхідні для отримання технічного результату, виключені з охорони авторського права, виникає сумнів, чи можна отримати такий результат за допомогою інших форм. Національний суд передав справу до Суду ЄС для роз'яснення питань щодо того, чи слід тлумачити Директиву 2001/29/ЄС як таку, що виключає з охорони авторського права твори, форма яких необхідна для досягнення технічного результату, і які критерії оцінювання того, чи необхідна форма для досягнення технічного результату. Суд ЄС зазначив, що об'єкт, який задовольняє умову оригінальності, може мати право на охорону авторським правом, навіть якщо його створення було продиктоване технічними міркуваннями, за умови, що це обмеження не перешкоджало автору відобразити свою особистість у цьому об'єкті як вираження свого вільного й творчого вибору. Якщо форма продукту продиктована лише його технічною функцією, то на такий продукт не поширюється захист авторських прав. Суд ЄС дійшов висновку, що ст. 2–5 Директиви 2001/29/ЄС слід тлумачити так, що охорона авторського права, передбачена цими статтями, поширюється на продукт, форма якого необхідна (принаймні частково) для отримання технічного результату, але якщо цей продукт також є оригінальним твором, створеним у результаті інтелектуальної творчості, оскільки через його форму автор цього твору виражає свої творчі здібності в оригінальний спосіб, роблячи вільний і творчий вибір, щоб форма відображала його особистість. Перевірити це має Національний суд, беручи до уваги всі відповідні аспекти спору в основному провадженні (SI and Brompton Bicycle Ltd v Chedech, 2020).

Основні положення стосовно оригінальності творіння, які отримали закріплення у доктрині, законодавстві та судовій практиці ЄС, мають таке вираження:

- поняття оригінальності наділяється специфічним юридичним змістом, що характеризується чіткою визначеністю;
- оригінальність є критерієм охороноздатності об'єктів авторського права;
- оригінальність є певним відображенням особистості автора в конкретному творі, її виявлення відображається у виборі, послідовності та поєднанні слів, на основі чого відбувається оригінальне розкриття творчості автора;
- рівень оригінальності, умови надання правової охорони, визначення додаткових об'єктів авторського права можуть установлюватися національним законодавством конкретної держави-члена ЄС. Однак законодавство Євросоюзу встановлює засади поняття оригінальності (відображення зв'язку твору й автора) і може встановлювати окремі уточнювальні положення (напр. неприпустимість використання тестів щодо функціональності й естетичності комп'ютерної програми в ході визначення її оригінальності).

Крім цього, слід зазначити, що якщо відповідно до директив ЄС визнано є оригінальність комп'ютерних програм, баз даних і фотографій як власна інтелектуальна

творчість автора, то у низці останніх рішень Суд ЄС застосував цей критерій оригінальності до всіх предметів. Ці рішення активно обговорюються в різних країнах-членах, таких як Велика Британія, Франція та Німеччина. Виникає декілька питань.

По-перше, залишається дискусійним питання про те, чи справді фраза "власне інтелектуальне творіння автора" здатна гармонізувати поняття твору, захищеного авторським правом, у всій Європі. Будь-який ефект гармонізації залежить від тлумачення національними судами цього стандарту оригінальності. Детальний аналіз національного прецедентного права Великої Британії, Франції та Німеччини показує, що суди схильні розглядати європейське визначення як просте переформулювання національного законодавства. Отже, більш фундаментальне питання полягає в тому, які загальні критерії використовують у Європі для опису оригінальності твору й чи вони відображені в прецедентному праві Суду ЄС.

По-друге, для того, щоб наблизитися до постійно повторюваного бачення загальноєвропейського закону про авторське право, необхідно проаналізувати, чи достатньо європейської формули власного інтелектуального творіння автора як такої для встановлення загальноєвропейського поняття авторської діяльності. У континентальних законах оригінальність і предмет є доволі неподільними критеріями. Однак залишається сумнівним, яку функцію має виконувати критерій оригінальності та які інші чинники застосовуються чи мають використовуватися для визначення охорони конкретного об'єкта. Уточнення поняття оригінальності за допомогою функціонального аналізу може допомогти зрозуміти й, можливо, узгодити існуючі відмінності в охороні авторського права в країнах ЄС.

Якщо ж порівнювати положення чинного національного авторського законодавства та національної судової практики з авторським правом ЄС і судовою практикою Суду ЄС стосовно визначення критерію оригінальності, то слід зазначити, що ці положення є концептуально наближеними. Однак є деякі відмінності щодо того, що, відповідно до положень авторського права ЄС, оригінальність розглядається як критерій охороноздатності твору, тоді як відповідно до положень національного законодавства у сфері авторського права й суміжних прав розглядається не оригінальність як така, а творчий характер діяльності автора.

Виходячи з вищевикладеного, можемо констатувати, що запровадження у національне законодавство поняття оригінальності можна вважати значним кроком на шляху гармонізації національного законодавства із законодавством ЄС у сфері авторського права, однак говорити про повну відповідність підходу національного законодавця до того, що отримав закріплення в авторському праві ЄС та практиці Суду ЄС, особливо якщо брати до уваги рішення "Cofemel" проти "G Star Raw" від 12 вересня 2019 року, неправильно. Проте, зважаючи на наявні проблеми в гармонізації авторського законодавства держав-членів ЄС до авторського права ЄС у контексті визначення критерію оригінальності, вважаємо, що Україна обрала правильний шлях, закріпивши визначення критерію оригінальності в чинному авторському законодавстві. Безперечно, у майбутньому положення стосовно визначення критерію оригінальності може зазнати змін, однак на сьогоднішньому етапі воно цілком відповідає сучасному рівню розвитку суспільних відносин в Україні та є важливим кроком на шляху до гармонізації чинного законодавства із правом ЄС у сфері авторського і суміжних прав.

Дискусія та висновки

Отже, можна констатувати, що положення національного авторського законодавства стосовно оригінальності твору автора відображає актуальний стан розвитку авторського права і суміжних прав в Україні. Одночасно із цим слід відмітити концептуальну схожість положень національного авторського законодавства та права ЄС у цій сфері щодо визначення критерію оригінальності. Однак, якщо враховувати вироблену практику національних судів та Суду ЄС у контексті визначення оригінальності твору автора, то можна відзначити відносну своєрідність формулювань, яка не дозволяє ототожнити положення національного авторського законодавства та права ЄС стосовно визначення критерію оригінальності повною мірою. Однак законодавче закріплення критерію оригінальності як однієї з ознак творіння автора є важливим кроком на шляху до гармонізації національного законодавства у сфері авторського права до права ЄС. Майбутній розвиток підходу до розуміння критерію оригінальності в національному законодавстві напряму залежатиме від подальшої гармонізації українського законодавства до права ЄС і розвитку національної судової практики та практики Суду ЄС у цій сфері.

Вважаємо, що окремі питання, які були підняті в межах цього дослідження, можуть стати предметом подальших наукових досліджень.

Внесок авторів: Ольга Кулініч – валідація даних, методологія; написання (оригінальна чернетка, перегляд і редагування), аналіз джерел, формальний аналіз; Дмитро Кондик – концептуалізація, методологія, написання, перегляд і редагування, аналіз джерел.

Список використаних джерел

- Ільченко, І. П. (2022). Оригінальність твору як складовий елемент об'єкта авторського права. *Multidisciplinary academic research, innovation and results*, 13, 282–285.
- Клейменова, С. М. (2023). Співвідношення понять "оригінальність" та "творчість" як ознаки об'єктів авторського права. *Вісник Одеського національного університету. Правознавство*, 25(2), 7–9.
- Майданик, Л. (2018). Поняття оригінальності твору в авторському праві: досвід ЄС, України та інших зарубіжних країн. *Підприємництво, господарство і право*, 10, 32–36.
- Постанова від 19.08.2014 року у справі № 918/5/14. (2014). Вищий Господарський суд України. https://protocol.ua/ua/postanovna_vgsu_vid_19_08_2014_roku_u_spravi_918_5_14/.
- Про авторське право і суміжні права на єдиному цифровому ринку та про внесення змін до директив 96/9/ЄС та 2001/29/ЄС. (2019). Директива № 2019/790 від 17 квітня 2019 року. Європейський Парламент та Рада. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_022-19#Text.
- Про авторське право і суміжні права. (2022). Закон України від 01.12.2022. № 2811-IX. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20?find=1&text=%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B3%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BB#w1_1.
- Про правовий захист баз даних. (1996). Директива № 96/9/ЄС від 11.03.1996 року. Європейський Парламент та Рада. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_241#Text.
- Рябенко, Ю. (2023). Оригінальність твору: законодавчі новації та перспективи їх реалізації. *Теорія і практика інтелектуальної власності*, 1–2, 25–33.
- Council Directive 91/250/EEC of 14 May 1991 on the legal protection of computer programs. (1991). *OJ L*, 122, 42–46.
- Directive 2006/116/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on the term of protection of copyright and certain related rights. (2006). *OJ L*, 372, 12–18.
- Directive 2009/24/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on the legal protection of computer programs. (2009). *OJ L*, 111, 16–22.
- Inguanez, D. (2020). A Refined Approach to Originality in EU Copyright Law in Light of the ECJ's Recent Copyright/Design Cumulation Case Law. *IIC-International Review of Intellectual Property and Competition Law*, 51(7), 797–822.
- Margoni, T. (2016). The harmonisation of EU copyright law: The originality standard Global Governance of Intellectual Property in the 21st Century. *Springer International Publishin: Switzerland*, 85–105.

Rosati, E. (2018). Why originality in copyright is not and should not be a meaningless requirement. *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 13(8), 597–598.

Sl and Brompton Bicycle Ltd v Chedech / Get 2 Get. (2020). *Judgment of the Court (Fifth Chamber) C-833/18 of 11 June 2020*. <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-833/18>.

References

Council Directive 91/250/EEC of 14 May 1991 on the legal protection of computer programs. (1991). *OJ L*, 122, 42–46.

Directive 2006/116/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on the term of protection of copyright and certain related rights. (2006). *OJ L*, 372, 12–18.

Directive 2009/24/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on the legal protection of computer programs. (2009). *OJ L*, 111, 16–22.

Directive of the European Parliament and of the Council. (1996). About legal protection of databases. № 96/9/EN dated 11.03.1996 [in Ukrainian]. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_241#Text

Directive of the European Parliament and of the Council. (2019). On copyright and related rights in the Single Digital Market and on amendments to Directives 96/9/EC and 2001/29/EC. № 2019/790 dated 17 of April 2019 [in Ukrainian]. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_022-19#Text.

Ilchenko, I. P. (2022). The originality of the work as a constituent element of the object of copyright. *Multidisciplinary academic research, innovation and results*, 13, 282–285 [in Ukrainian].

Inguanez, D. (2020). A Refined Approach to Originality in EU Copyright Law in Light of the ECJ's Recent Copyright/Design Cumulation Case Law. *IIC-International Review of Intellectual Property and Competition Law*, 51(7), 797–822.

Kleimenova, S. M. (2023). Correlation between the concepts of "originality" and "creativity" as features of copyright law objects. *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Pravoznavstvo*, 25(2), 7–9 [in Ukrainian].

Maidanyk, L. (2018). The concept of originality of a work in copyright law: the experience of the EU, Ukraine and other foreign countries. *Pidpryemnytstvo, gospodarstvo i pravo*, 10, 32–36 [in Ukrainian].

Margoni, T. (2016) The harmonisation of EU copyright law: The originality standard Global Governance of Intellectual Property in the 21st Century. *Springer International Publishin: Switzerland*, 85–105.

Riabchenko, Yu. (2023). Originality of the work: legislative innovations and prospects for their implementation. *Teoria i praktyka intelektualnoi vlasnosti*, 1–2, 25–33 [in Ukrainian].

Rosati, E. (2018). Why originality in copyright is not and should not be a meaningless requirement. *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 13(8), 597–598.

Sl and Brompton Bicycle Ltd v Chedech / Get 2 Get. (2020). *Judgment of the Court (Fifth Chamber) C-833/18 of 11 June 2020*. <https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-833/18>.

The Supreme Economic Court of Ukraine. (2014). Resolution dated August 19, 2014 in case № 918/5/14 [in Ukrainian]. https://protocol.ua/ua/postanova_vgsu_vid_19_08_2014_roku_u_spravi_918_5_14/.

Verkhovna Rada of Ukraine. (2022). On copyright and related rights. *Law of Ukraine dated 01.12.2022 № 2811-IX* [in Ukrainian]. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20?find=1&text=%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B3%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BB#w1_1

Отримано редакцією журналу / Received: 13.03.24

Прорецензовано / Revised: 09.04.24

Схвалено до друку / Accepted: 21.06.24

Olha KULINICH, Dsc (Law), Assoc. Prof., Head of the Department

ORCID ID: 0000-0003-1337-8494

e-mail: kulinich.olha@gmail.com,

State organization "Ukrainian National Office for intellectual property and innovations" (UANIPIO), Kyiv, Ukraine

Dmytro KONDYK, PhD Student

ORCID ID: 0009-0000-3439-9847

e-mail: dimakondyk@gmail.com

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

THE STANDARD OF ORIGINALITY IN EU AND UKRAINE COPYRIGHT LAW: A COMPARATIVE ASPECT

Background. In the article, a comparative study of the criterion of the originality of the author's work according to the copyright legislation of the EU and Ukraine is carried out in the context of the harmonization of Ukrainian legislation with EU law in this area.

Relevance of the study is determined by the active process of harmonization of copyright legislation of Ukraine with EU copyright law, as a result of which the determination of the criterion of originality of the work and its compliance with the provisions of EU copyright law deserves special attention.

Purpose of the article is a comprehensive comparative study of the criterion of originality of the work according to the copyright legislation of Ukraine and EU law in this area.

Methods. During the work on the research, a number of general scientific and special research methods were used. In particular, the concept of originality of the work was defined using the method of dialectics. Approaches to understanding the concept of "originality of a work" under Ukrainian copyright law and EU law in this area were analyzed on the basis of methods of analysis and synthesis. Approaches to understanding the concept of "originality of a work" in copyright legislation of Ukraine and EU law were compared using the comparison method. Based on the method of generalization, conclusions and proposals were formulated based on the conducted research.

Results. Based on the results of the research, the conceptual proximity of the provisions of the current copyright legislation of Ukraine and the EU law regarding the definition of the originality criterion was established, and the specificity of each of the outlined approaches was also noted. In addition, the national judicial practice and the practice of the EU Court were analyzed regarding the definition of the criterion of originality of the work and the granting of copyright protection to the latter.

Conclusions. Thus, one cannot speak of complete identity in the understanding of the standard of originality of a work in the copyright legislation of Ukraine and EU law, because there are certain nuances that indicate the uniqueness of each of the approaches.

However, in general, the legislative consolidation of the criterion of the originality of the work in the copyright legislation of Ukraine is a noticeable step on the way to the harmonization of Ukrainian legislation in the field of copyright and related rights with EU law in this area. Thus, EU and Ukraine certainly share a common conceptual framework in their approaches to understanding it.

Keywords: originality, criterion of originality, copyright legislation of Ukraine, EU copyright, harmonization.

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів. Спонсори не брали участі в розробленні дослідження; у зборі, аналізі чи інтерпретації даних; у написанні рукопису; в рішенні про публікацію результатів.

The authors declare no conflicts of interest. The funders had no role in the design of the study; in the collection, analyses or interpretation of data; in the writing of the manuscript; in the decision to publish the results.